

Yhteisöllinen oppiminen taloushallinnon robotisaatiomuutoksessa

Laura Bordi, Sanna Nuutinen & Kirsi Heikkilä-Tammi

Työhyvinvoinnin tutkimusryhmä
Johtamisen ja talouden tiedekunta
Tampereen yliopisto

Taustaa ja yleistä hankkeesta

Taloushallinto on yksi nopeimmin digitalisoituvista toimialoista. Ohjelmistorobotiikka tarjoaa organisaatioille mahdollisuuksia automatisoida työtehtäviä ja tehtävien osia. Tämä muuttaa työtä sekä edellyttää työyhteisöiltä jatkuvaa oppimista ja organisaatioilta osaamisen kehittymisen tukemista.

Hankkeessa tutkitaan taloushallinnon organisaatioiden robotisaatiomuutokseen liittyviä yhteisöllisiä osaamiskäytäntöjä keskittyen erityisesti siihen, miten robotiikkaa omaksutaan osaksi työtä ja mitkä tekijät edistävät työntekijöiden toimijuutta

muutoksessa. Hanke tuottaa uutta tietoa yhteisöllisen oppimisen käytännöistä ja merkityksestä digitalisaatiomuutoksessa. Hanke on kaksivuotinen (11/2018 - 10/2020) ja sitä rahoittaa Työsuojelurahasto.

Tutkimuskysymykset

- Miten ohjelmistorobotiikan käyttöä opitaan työssä? Millaisia yhteisöllisiä osaamis- ja tietokäytäntöjä tähän liittyy?
- Millaiset toimintamahdollisuudet henkilöstöllä on robotisaatiomuutoksessa? Miten toimijuus rakentuu työyhteisön käytännöissä? Miten henkilöstön toimijuutta muutostilanteessa voidaan tukea?
- Miten yhteisöllisiä osaamis- ja tietokäytäntöjä voidaan edistää niin, että ne tukevat osaamisen kasvua robotisaatiomuutoksessa?

Menetelmät ja aineistot

Hankkeeseen osallistuu kolme taloushallinnon palvelukeskusta, joissa on viime vuosina otettu käyttöön ohjelmistorobotiikkaa.

Hanke on toimintatutkimus, jossa korostuu tutkijoiden ja tutkittavien yhteinen osallistuminen; tavoitteena on tutkia ja kehittää yhteisöllisen oppimisen käytäntöjä osallistujajärjestämissä. Toimintatutkimuksellisenä kehyksenä sovelletaan arvostava haastattelu (Appreciative Inquiry). Tutkimusaineistoa kerätään yksilö- ja ryhmähaastatteluilla sekä työpajatyöskentelyllä.

Tutkimuksen vaiheet

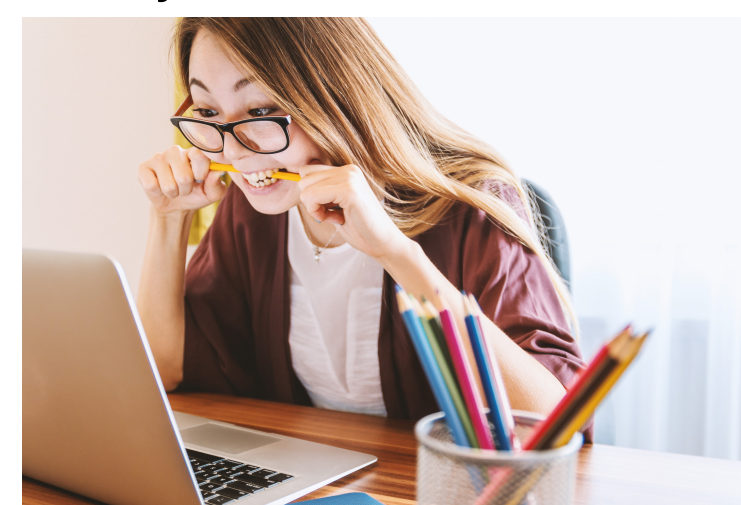
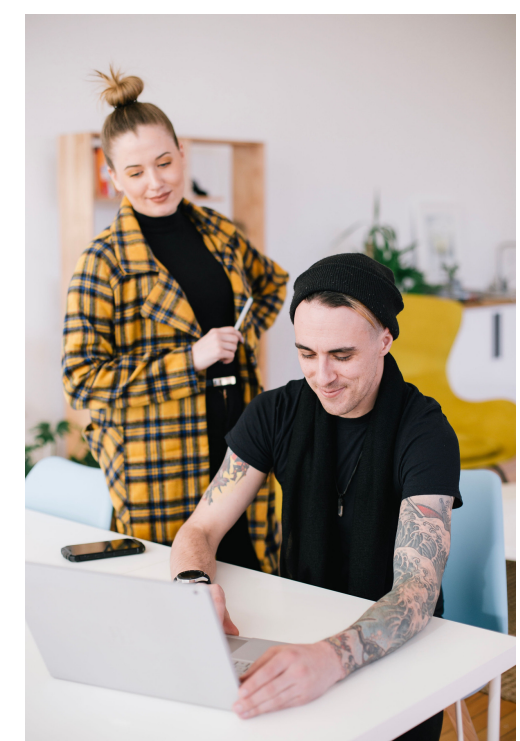
Yksilöhaastattelut (n. 10 kpl / organisaatio)
kevät 2019

Kehittämistyöpajat (3 kpl / organisaatio)
syksy 2019

Ryhmähaastattelut (1-2 kpl / organisaatio)
kevät 2020

Hankkeen merkitys

Digitalisaation luodessa epävarmuutta, työn ja työvälineiden muuttuessa ja osaamisen vanhentuessa nopeasti tarvitaan käytäntöjä, joilla tuetaan oppimista työssä. Osaamisen kehittymisen tukeminen muutostilanteessa edistää työntekijöiden hyvinvointia ja työurien jatkuvuutta. Tutkimus tuottaa tietoa siitä, miten työpaikoilla opitaan yhdessä arkisen työn käytännöissä sekä miten yhteisöllistä osaamisen kehittymistä voidaan edistää. Näkökulma nostaa esiin työyhteisöissä olevaa tietoa ja osaamista sekä tukee yhteisöllisen oppimisen käytäntöjen kehittymistä. Olemassa olevan osaamisen ja toimivien käytäntöjen tunnistaminen on keskeistä, koska ne toimivat ponnahduslautana uuden osaamisen ja osaamista tukevien toimintatapojen kehittymiselle.

Teknologista muutosta käsiteltäessä henkilöstön rooliksi määritetään usein pääasiassa muutokseen sopeutuminen – yhteisöllisen oppimisen näkökulma puolestaan tukee henkilöstön toimijuutta muutostilanteessa. Tutkimus auttaa organisaatioita tarkastelemaan osaamista laajemmin kuin yksilöiden kompetensseina sekä tunnistamaan ja edistämään yhteisöllisiä osaamis- ja tietokäytäntöjä työpaikalla. Tämä mahdollistaa organisaatioiden osaamisen kehittymisen sekä tukee työyhteisöjen muutosvalmiuksia.

Lisätietoja:
projects.tuni.fi/robop